

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Микитей Артем	ІНСТИТУЦІЙНА АРХІТЕКТУРА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДІВ	66
Мініцький Валерій	КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ: СИНЕРГІЯ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	70
Мозолюк-Боднар Людмила	ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОЇ АДАПТАЦІЇ	74
Музиченко Ганна	ВЕТЕРАНИ ЯК НОВІ ПОЛІТИЧНІ АКТОРИ	77
Наумкіна Світлана	ВОЄННО-ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ АРХІТЕКТУРИ БЕЗПЕКИ В СХІДНІЙ ЄВРОПІ	81
Ніколаєва Майя, Кадук Наталя	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ УПРАВЛІННЯ ТА ДЕМОКРАТІЇ	85
Обухов Петро	МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИБОРЧИХ КАМПАНІЯХ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЕЛЕКТОРАЛЬНУ ПОВЕДІНКУ	88
Позняк Вікторія	РОЛЬ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРОЦЕСАХ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	92
Поляков Андрій	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ В ПЕРІОД ГЕТЬМАНАТУ П. СКОРОПАДСЬКОГО	96
Приходько Сергій	ДЕМОКРАТІЯ ХХІ СТОЛІТТЯ: КРИЗА ЛЕГІТИМНОСТІ	99
Рогоза Анна	ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: КОНСТИТУЦІЙНІ МОДЕЛІ РЕГУЛЮВАННЯ	102
Самойлов Олексій	КОНСЕРВАТИЗМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗАГРОЗ	104
Сокур Олексій	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ: ДОСВІД УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	106
Швець Світлана	ЦИФРОВА ПАРТИСИПАЦІЯ: ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ	109
Яковлева Лілія	ЛЕГІТИМНІСТЬ ВЛАДИ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	111

СЕКЦІЯ 2. ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Астапова Діана	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	116
Баймуратов Михайло, Кофман Борис	МІЛІТАРНИЙ МУНІЦИПАЛІЗМ: ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ІДЕНТИФІКАТОРІВ ФЕНОМЕНОЛОГІЇ	118
Балацька Анна	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	126
Баранов Сергій	ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВИРОБЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО - ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	130

Самойлов О.Ф.,

кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних відносин
ПЗВО «Київський міжнародний університет»
м. Київ, Україна

КОНСЕРВАТИЗМ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ТА ГЛОБАЛЬНИХ ЗАГРОЗ

В умовах сучасних викликів та глобальних загроз держави світу та Україна стоять перед необхідністю переосмислення власного суспільного ідеалу. Війна, економічна нестабільність, культурна криза – все це вимагає не лише швидких рішень, але й стратегічного підходу, який базується на міцних цінностях і здоровій ідеології. Консерватизм пропонує цей шлях, об'єднуючи любов до традицій, повагу до національної ідентичності та прагнення до стабільності.

Однією з основних ідей консерватизму є ідея спадкоємності. Це означає, що ми, як суспільство, є ланкою між нашими предками і майбутніми поколіннями. Як писав Роджер Скрутон, відомий британський філософ-консерватор, «збереження спадщини – це гарантія того, що наші діти отримають щось більше, ніж руїни». Відсутність традицій і національного коріння породжує хаос і страх перед майбутнім [6, с. 81].

Сучасні ліберальні ідеології часто заперечують історію, культуру та ідентичність задля ефемерних концепцій так званої «інклюзивності» чи «мультикультуралізму». Вони ігнорують той факт, що без власної культурної основи нація втрачає орієнтири. Консерватизм натомість наполягає: сила суспільства – у збереженні власних традицій і здатності інтегрувати нове, не руйнуючи старого.

Сучасний консерватизм є породженням Просвітництва. Але він звертається до умов життя людини, які можна спостерігати в будь-якій цивілізації в будь-який історичний період. Крім того, консерватизм є частиною філософського спадку, що своїм корінням сягає щонайменше часів Стародавньої Греції.

Класичний консерватизм сформувався наприкінці XVIII століття як реакція на ідеї Просвітництва та Французьку революцію. Його інтелектуальним засновником вважається Едмунд Берк, який у праці «Роздуми про революцію у Франції» (1790) обґрунтував пріоритет традиції, історичної спадковості та органічного розвитку суспільства. Саме у цій книзі виведено систему цінностей сучасного консерватизму, до яких Е. Берк відносив: 1) релігійні і духовні цілі політичної діяльності; 2) шанування моралі, традицій, національної культури,

патріотизму; 3) авторитет церкви, сім'ї, школи; 5) пріоритет інтересів держави над інтересами індивіда; 6) сильну ієрархічну владу; 7) прагматизм, здоровий глузд, скептицизм; 8) поступовість і обережність процесу соціальних змін; 9) історичну єдність минулого, сьогодення, майбутнього; 10) свободу і відповідальність [1].

Хоча, вперше термін «консерватизм» вжив 1818 року французький політик Франсуа-Рене де Шатобріан [8, с. 205], здебільшого саме в англійських країнах політичні партії та рухи називають себе консервативними. Цей цікавий факт нагадує про величезний невизнаний розрив, що існує між тими країнами, які успадкували традиції англійського загального права і тими, де його не було

Щоб зрозуміти консерватизм, важливо осмислити його ключові засади. Перш за все, це віра в органічний розвиток суспільства, де традиції є не лише важливим елементом, але й основою для подальшого розвитку.

Збереження соціокультурної спадщини та здорового суспільного ладу визначається як ключова мета консерваторів.

У XXI столітті консерватизм перестає бути лише внутрішньополітичною платформою і дедалі більше визначає принципи міжнародної взаємодії – від політики безпеки до цивілізаційного самовизначення. Відбувається еволюція консервативної думки у кількох напрямках:

- традиціоналізм;
- християнський консерватизм;
- неоконсерватизм;
- національний консерватизм;
- геополітичний консерватизм.

Відтак, можемо стверджувати, що у міжнародних відносинах консерватизм тісно переплітається з політичним реалізмом: він виходить із того, що світова політика є сферою конкуренції держав, а не простором абстрактної універсальної моралі. Відтак головним завданням держави є забезпечення безпеки, стабільності та національного інтересу.

Консерватизм наголошує на пріоритеті державного суверенітету як основи міжнародної системи. На відміну від ліберального інтернаціоналізму, який акцентує увагу на наднаціональних інституціях і глобальному врядуванні, консервативний підхід підкреслює відповідальність національної держави перед власним народом.

Для держав, що перебувають у стані війни або геополітичної турбулентності, консервативна парадигма має особливу вагу. Вона підкреслює необхідність:

- стратегічного мислення;

- довгострокового планування безпеки;
- зміцнення інституційної спроможності держави;
- пріоритету національних інтересів у системі союзів.

У сучасних умовах глобальної нестабільності консерватизм виступає не як реакційна ідеологія, а як доктрина відповідальності, обережності та прагматизму.

Через акцент на суверенітеті, балансі сил, історичній тяглоті та обережності в реформуванні міжнародного порядку, він формує інтелектуальну основу для відповідальної зовнішньої політики.

Література:

1. Edmund Burke. Reflections on the Revolution in France. London: Penguin, 1982.
2. Hans J. Morgenthau. The concept of the political. Pan Macmillan, 2012. 164 p.
3. Арістотель. Політика. Поетика. Харків: Фоліо, 2023. 512 с.
4. Липинський В. Листи до братів-хліборобів про ідею і організацію українського монархізму. Київ; Філадельфія. 1995. 470 с.
5. Офіційний сайт українського інституту консервативних досліджень та інновацій [Електронний ресурс]. URL: <https://conservative.study/>
6. Скрутон Роджер Консерватизм. Запрошення до великої традиції / пер. з англ. Катерина Диса. Київ: Наш Формат, 2022. 176 с.
7. Скрутон Роджер Як бути консерватором. / пер. з англ. Катерина Диса. Київ: Наш Формат, 2024. 232 с.
8. Шатобріан Рене. Замогильні записки. Харків, Фоліо, 2025. 794 с.

Сокур О. В.,
аспірант 2 курсу
спеціальності Політологія
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ: ДОСВІД УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Сучасний етап розвитку державності характеризується переходом від індустріальної до цифрової парадигми врядування. Для України цей процес став

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції